

PETITA MEMÒRIA DE

ÍNDEX

Presentació del projecte. Declaració d'intencions.	P.3
Essència del projecte. Esperit aventurer.	P.5
Abans de començar. Alguns tecnicismes.	P.6
Estructura detallada del projecte.	P.7
Les escenes una a una.	P.8
Conclusions.	P.33

“C'est pour faire exister ce qui n'existe pas qu'il faut sans cesse de nouveaux écrivains !”

[Madeleine Chapsal]
Extrait de *Oser écrire*

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE. Declaració d'intencions.

Una vegada hi havia una àvia que volia que les seves nétes li diguessin “avioneta” i una vegada i havia unes nétes que a la seva iaia van decidir dir-li Lala.

Aquesta és una mica la seva història...

***Les aventures de la Lala** és un experiment literari que ens vol ensenyar que de vegades les coses no són com les esperàvem però que, al cap i a la fi, si som curiosos, intrèpids i atrevits, en el lloc menys esperat ens pot esperar una gran aventura... o un petit poema.*

Les aventures de la Lala neixen de la necessitat de presentar un treball final per al Màster en Estudis Literaris a l'Era digital de la Universitat de Barcelona i de la voluntat de transformar aquest treball en una petita obra-homenatge a tres de les persones que més m'han animat a continuar els meus estudis i que més m'han ajudat a adonar-me que les coses, de vegades, no són com les imaginàvem però que, amb la ment oberta i sense pors innecessàries, podem topiar amb les coses més sorprenents en qualsevol moment de la nostra vida.

Deixant de banda les motivacions personals, amb aquesta petita peça, més enllà de demostrar haver adquirit un determinat domini de les eines de creació de continguts digitals, he volgut fer una obra que permetés l'acostament de la literatura als més petits (animats per la multimodalitat a la qual ja estan acostumats, i per una estètica i uns mecanismes de navegació senzills) i l'acostament a la literatura en format digital als més grans, un acostament al qual es veuran abocats quan, si es compleixen les meves expectatives com a autora, acompanyin els seus fills (néts, nebots o demés) en la lectura de l'obra, tot ajudant-los en la comprensió dels fragments poètics i en la creació de sentit (ja que, en gairebé tots els casos, s'han escollit fragments/adaptacions de poesies pre-existents que no sempre utilitzen un llenguatge planer i que poden semblar complexos, d'entrada, als més menuts).

D'alguna manera, doncs, he volgut fer una obra d'obligada lectura familiar i conjunta, en què uns i altres prenguin els diferents rols d'aventurer, xafarder o guia (en la navegació i/o en la creació de sentit), perquè petits i grans visquin una aventura mútuament enriquidora i, tot plegat, amb la inconfessable ambició de recordar a tots els lectors-navegants adults com n'és d'important gaudir del temps que tenim per passar amb els nostres petits, i com n'és d'important i gratificant tot el que podem ensenyar-los... i tot el que en podem aprendre.

En definitiva, i d'una manera ben modesta, aquesta petita obra vol fer perdre la por a uns i altres, perquè navegar els cels digitals o endinsar-se en les tempestes poètiques, és sempre una gran aventura...

ESSÈNCIA DEL PROJECTE. Esperit aventurer.

Volteu, cliqueu, llegiu... com us sembli, el que us sembli i el que us trobeu.

Les aventures de la Lala són unes aventures sense cap altre risc que el de passar una bona estona en família però, com tota bona aventura, venen sense llibre d'instruccions!

Poques són les indicacions del que cal fer per llegir-navegar-experimentar *Les aventures de la Lala*, perquè el que es pretén és oferir precisament això, una aventura sense full de ruta, una sortida a la descoberta (del mitjà digital per uns, de la poesia pels altres), una nova experiència.

Això no obstant, també és veritat que es tracta -a priori i també després d'alguns primers experiments amb conillets d'índies a l'abast- d'una navegació molt intuïtiva i que, en tot cas, no hi ha una història que calgui seguir sinó petites càpsules poètiques que poden o no llegir-se en la seva totalitat sense fer que l'aventura quedi incompleta o incoherent.

He ideat, doncs, una peça d'estètica senzilla i de navegació poc complexa, perquè puguin accedir-hi lectors de totes les edats i de diferents nivells de domini en el terreny digital als quals només se'ls requereix certa curiositat i poques manies a l'hora de fer moure el cursor per la pantalla.

ABANS DE COMENÇAR. Alguns tecnicismes

Programació:

El programa escollit per a dur a terme aquesta obra és Adobe Flash CS4. Els nivells d'interacció, moderats, varien d'una càpsula poètica a una altra però la llibertat del lector ve determinada, bàsicament, per l'elecció d'ordre de lectura de cada càpsula i, llavors i segons la càpsula, per l'elecció d'uns o altres vincles, podent tornar sempre, fàcilment, a la pantalla principal.

Disseny de l'escenari i els elements:

Mida de l'escenari: 1024 x 768 píxels

Disseny dels elements: Collage fotogràfic (elements en colors primaris -amb la preeminència del blanc, blau, vermell i negre- i imatges en blanc i negre).

L'estètica de l'obra és senzilla i poc carregada.

Amb la tècnica del collage fotogràfic, i barrejant els colors llampants dels elements de feltre i dels globus, amb el blanc i negre d'algunes fotografies i els colors plans dels textos, s'ha buscat obtenir una ambientació infantil però atractiva i, sobretot, molt lúdica que pugui agradar a grans i a petits (tot i que, visualment, es busca principalment cridar l'atenció dels més menuts ja que, de no ser així, no accedirien mai a la part més literària de l'obra).

Paraules i més paraules:

La part textual de l'obra ha estat extreta de diferents poemes de diferents autors que quedaran detallats en els apartats corresponents i modificats i manipulats de la manera que també quedi explicada en els apartats corresponents.

I de fons:

La música i sons de cadascuna de les escenes també quedarà detallada a cada apartat.

ESTRUCTURA DETALLADA DEL PROJECTE.

La Lala, la Noa i l'Uma.

La Lala és una avioneta simpàtica, riallera i molt valenta que s'emporta la Noa (una nena d'uns 10 anys i amant de la lectura) i l'Uma (una nena de 3 anys que no se sap estar quieta) a voltar pel cel amb la promesa de viure una sèrie d'aventures literàries (fent feliç, així, a totes dues nenes al mateix temps).

L'escenari

Així, ens trobem en tot moment una Noa i una Uma muntades dalt l'avioneta i damunt d'un cel blau en el qual hi ha, o aniran apareixent, una sèrie d'elements (només quatre, de fet, perquè no es tracta de fer una obra excessivament complexa sinó de donar-li un format i una llargada equiparable a la dels contes infantils).

En clicar cadascun d'aquests quatre elements (de manera intuïtiva perquè, com ja s'ha comentat, els botons no vénen específicament marcats), el lector és transportat a una altra pantalla amb una petita càpsula poètica.

Per no perdre's

En tot moment, i mitjançant uns cartells en forma d'indicació viària, el lector pot tornar a la pantalla principal (el cel blau pel que naveguen les tres protagonistes) o, també, accedir a una pantalla d'informació sobre l'obra o als crèdits de la mateixa.

Les càpsules poètiques. Totes les cares de la poesia.

Els quatre elements que traslladen el lector a les càpsules poètiques són EL SOL, EL NÚVOL, ELS OCELLS i ELS GLOBUS.

Cadascuna de les càpsules vol reflectir, en certa mesura, una cara diferent de la poesia, algun dels llocs o estats als quals ens pot transportar l'experiència poètica: la lluminositat i esplendor de la poesia a la càpsula del SOL, el trencament i la foscor, treballats des de la tempesta, a la càpsula del NÚVOL, la musicalitat i lleugeresa de la càpsula dels OCELLS, i el cop d'efecte, la sorpresa i l'efímer a la càpsula dels OCELLS.

LES ESCENES, UNA A UNA.

Títol de l'obra

En accedir a l'obra, el lector es troba amb el que serà l'escenari principal (el fons blau, amb els cartells indicadors al marge inferior dret, i l'avioneta i les nenes), presidit per un sol (amb finalitats merament estètiques en aquest cas), en el qual va apareixent el títol de la peça, *Les aventures de la Lala*¹, sense que el lector hagi de fer res.

Tant la tipografia del títol, com l'estètica ja comentada, com la música que sona de fons ("Pink Panther Theme", d'Henry Mancini), pretenen transmetre la idea que ens trobem davant d'unes aventures divertides però gens complicades i sense cap mena de risc.

Si el lector fa córrer el cursor damunt la pantalla apareixerà una petita presentació dels personatges en passar per damunt de cadascun d'ells. Els personatges, que no tornaran a "parlar" fins a la pantalla de comiat (A REVEURE), es presenten en primera persona, utilitzant cadascun d'ells una tipografia diferent, per tal de fer un paral·lelisme amb les diferents veus.

Aquestes presentacions, vénen a ser una imatge de la possible situació del lector abans d'iniciar l'obra:

-La Lala s'erigeix com a guia de l'aventura
(font: *Futura BK* -clara i neta, i que s'utilitza, també, en els panells indicadors que, com la Lala, són els que ens ajuden a seguir el camí de lectura-)

-La Noa és una lectora empedreïda de lectura tradicional, que decideix seguir la Lala, perquè li ha promès "paraules" (la posició de la Noa podria ser la de molts adults davant la literatura digital).
(font: *Viva la vida* -que recorda a l'escriptura d'una nena de la seva edat-)

-L'Uma no és una "lectora" en el sentit tradicional del terme, i decideix seguir la Lala, animada per la promesa de jocs i aventures (venint a representar, així, tot un grup de futurs lectors que potser no s'iniciarien en la lectura de poesia si no és mitjançant el joc i l'experimentació).
(font: *Just de way you are* -intentant reproduir tipogràficament un discurs desenfadat i eminentment oral)

¹ Font: Porky's (una tipografia rodona, agradable, flonja, gens agressiva. Clara i divertida a parts iguals).

Si el lector no és curiós, potser es perdrà aquest detall (les presentacions, que només apareixen en passar el cursor damunt els personatges), però això no li impedirà passar a qualsevol de les tres pantalles a les quals té accés des d'aquesta primera i que venen marcades de la següent manera, en els cartells indicadors del marge inferior dret:

? → en clicar aquí el lector és dirigit a una pantalla d'informació sobre l'obra i sobre com llegir-la (bàsicament es recomana experimentar lliurement).

CRÈDITS → en clicar aquí el lector és dirigit a una pantalla d'informació sobre les persones que han fet possible l'obra

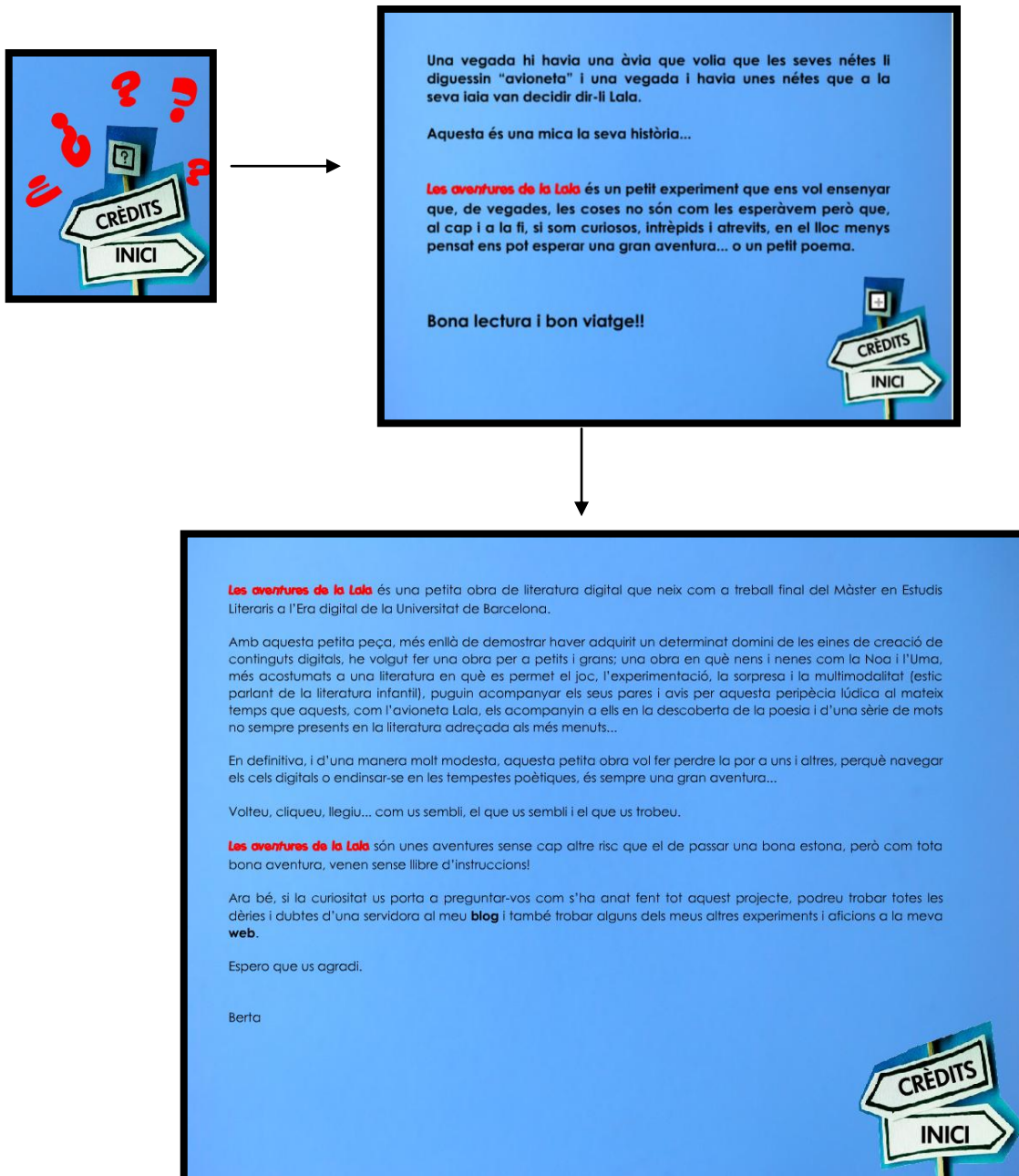
INICI → en clicar aquí el lector és dirigit a l'INICI de l'obra.

Informació.

les pantalles d'informació són, en realitat, dues.

A la primera pantalla d'informació s'hi accedeix, com acabem de dir, en clicar l'interrogant del panell d'informacions. No dona una gran informació de l'obra, sinó que és una petita informació del projecte i una invitació a l'aventura i a la descoberta².

² Font: *Century Gothic*, en la mateixa línia de la *Futura* utilitzada per la Lala i els rètols, amb aquesta tipografia es pretén transmetre una sensació de claredat i orientació, si bé l'orientació que proposa és mínima.

En tot cas, la funció de les "guies" de l'obra (Lala, rètols i pantalles d'informació) és fer arribar al lector, de manera serena i clara, que no ha de tenir por d'endinsar-se en aquesta petita aventura poètica sense full de ruta.

Crèdits.

La pantalla dels crèdits és, com la de la informació, una pantalla doble (tot i que el botó que porta a la segona pantalla és potser menys evident que en el cas de la informació perquè, de fet, no és tan necessari -s'hi accedeix clicant a "ALTRES", marcat en vermell, de la primera pantalla).

En aquest apartat es fa incidència en un aspecte que, fins al moment, no s'havia deixat explícit: la importància del lector com a creador de l'obra.

Els crèdits d'una obra (el llistat infinit de les persones que l'han feta possible) només poden iniciar-se amb la menció del lector/navegant/aventurer, sense el qual no hi hauria lectura/aventura.

És per aquest motiu que, a part d'uns agraïments imprescindibles, en aquesta primera pantalla només es fa referència directa al propi lector, ja que és només gràcies a ell que pren sentit la feina duta a terme per tots els altres (que, apareixen en segon terme a la pantalla següent convenientment detallats).

Aquesta obra ha estat possible gràcies a la participació (conscient o inconscient) de tota una colla de persones.

Les més importants de totes estan ara mateix davant d'aquesta pantalla: **VOSALTRES**.

Sense vosaltres, intrèpids lectors, no hi hagués hagut cap aventura, només una pila de megues emmagatzemades en algun lloc de la xarxa...

Això no obstant, potser estaria bé que sabéssiu qui són els **ALTRES**, oi?

Agraïments: A la Noa, l'Uma, la Laia, sense les quals no hi hauria aventura; al Laia, que ha sofert tota la concepció de l'obra; i a l'Isaías Herrera Florensa, la millor de les comadrones.

Les aventures de la Lola

Idea, disseny, programació i imatges:
Berta Rubio Faus

Audio i textos:

Càpsula poètica SOL
Audio: Text i poesia de Aaron Dunn (musopen.org)
Textos: Selecció i manipulació de les plujades de @calbagn, @AmadeuBrugues, @ariadnacerámica, @ariadhalaberint, @carlosplardon, @dmiebla, @JAUMEZT, @lectora, @marcosul, @markovs @oZestudi, @SandraHurtadoe, @viclarenina i @XicdeBenéxama.

Càpsula poètica NÚVOL
Audio: Omps, trons i tempesta (Biblioteca de son del MEC i Biblioteca d'electes-de-sonido, anuncios-radio.com)
Textos: Selecció de fragments de poemes de Miguel Balcázar, Miguel Hernández, Joan Maragall, Miguel Martí i Pol, Pablo Neruda, Margalida Pons i Pera Sardà.

Càpsula poètica OCELLS
Audio: Píndolis d'ocells (Biblioteca d'electes-de-sonido, anuncios-radio.com) i locució dels poemes per part de: Carlos Guarch, John Heath, Slubbs, Gonzalo Mascheroni, Berta Rubio, Héctor Sánchez, Laura Tejada i Miquel Tejada.
Textos: Poemes i fragments de poemes de Guillaume Apollinaire, Josep Carner, Celdoni Fanol i John Heath-Slubbs.

Càpsula poètica GLOBUS
Audio: Tref (Biblioteca de sons del MEC) i locucions (Berta Rubio).
Textos: Paraules i imatges inspirades en poemes de Gustavo Adolfo Bécquer, Joan Brossa, Gabriel Galany, Jean Cocteau, Narcís Comadira, Gerardo Diego, José Hierro, Víctor Hugo, Federico García Lorca i Miquel Martí i Pol.

Finalment, la darrera particularitat d'aquesta parella de pantalles, és que, juntament amb la pantalla d'inici, són les úniques que permeten al navegant d'accedir a la pantalla "A REVEURE", una pantalla de comiat/clausura de l'obra.

Inici de l'obra

En accedir a la primera pantalla de l'obra el lector arriba a un escenari similar al del títol, amb un fons blau, les indicacions (que en aquest cas transporten a la informació -?- , els crèdits i a una pantalla de comiat -A REVEURE -) i un sol i un núvol que es troben al marge superior dret i esquerre, respectivament.

Si el lector no fa res, al cap d'un temps apareixen en escena un grup d'ocells i, una mica més tard, un grup de globus (si el lector continua sense fer res un cop apareguts tots els elements, no passarà res i s'anirà reproduint l'escena en bucle -amb els quatre elements en pantalla-).

Aquests quatre elements (SOL, NÚVOL, OCELLS i GLOBUS) són els que poden transportar a les diferents càpsules poètiques.

Si bé no hi ha cap indicació, s'ha incorporat una mica de moviment als diferents elements, perquè el lector tingui la curiositat de fer passar el cursor pel damunt i de clicar-los.

El sol

La pantalla del SOL és una petita càpsula poètica que vol reflectir com la poesia pot ser lluminosa, clara i transportar-nos a un moment d'esplendor.

Escenari: Fons blau clar amb el SOL de feltre al centre i la Lala, la Noa i l'Uma, petites, al marge inferior esquerre de la pantalla.

Sense que el lector-navegant faci res (la interacció en aquesta pantalla és pràcticament inexistent), el sol de feltre es transforma en un sol de paraules que deixa anar rajos-versos d'un màxim de 140 caràcters (veure, més endavant, l'origen dels textos).

L'animació es repeteix en bucle fins que el lector decideixi passar a una de les pantalles a les quals s'accedeix marcant al cartell d'indicacions viàries.

Àudio:

Test Piece 2, d'Aaron Dunn (musopen.org).

S'ha escollit, de fons, una obra instrumental, clara i lleugera, per acompanyar la idea de la poesia que es vol transmetre en aquesta càpsula.

Estructura de la càpsula: Petites, les tres protagonistes observen un sol textual va desplegant i plegant els seus raigs poètics en una mena de bucle infinit que va dibuixant les diferents fases del sol, de la sortida a la posta, jugant amb una certa gradació cromàtica, del groc més suau al vermell-rosat. La font utilitzada és, com en el cas de la pantalla d'informació i dels crèdits, *Century Gothic*, que és, durant tot el projecte, la que s'utilitza per transmetre una idea amable de claredat.

La càpsula no té un final marcat (es reproduïx en bucle) i haurà de ser el lector el que decideixi tornar a l'inici (o a alguna altra pantalla) mitjançant els botons del panell indicador.

Origen dels textos:

En aquesta pantalla, a més de pretendre mostrar com la poesia pot ser clara i lluminosa, també he volgut demostrar com la poesia pot existir encara que no vingui de grans noms de la literatura, és per això que, per a escollir els versos de la pantalla SOL, he llançat una sèrie de missatges al twitter demanant "twits poètics" que parlin sobre el sol (#twitsol³).

Els twits rebuts han estat:

-@albagn: "una taronja gegant que pel cel va rodolant"

-@ariadnallaberint: "s'amaga la lluna, s'amaga el mussol, comença el dia: surt el sol!"

³ Malhauradament, els *hashtags* només poden ser consultats per un breu període de temps, motiu pel qual als crèdits, si bé es citen els noms dels autors mitjançant el seu nom a *twitter*, no s'ha afegit cap enllaç per accedir als twits originals perquè en breu serà inaccessible.

-@ariadnalaberint: “El cor, a l'hivern, és una cuca de llum que el sol de l'estiu va escalfar i que em manté tèbia”

-@AmadeuBrugues: “si es pensa gaire en el sol / les idees s'enlluernen / els pensaments així es velen / i el poetwit surt de dol.

-@ariadnaceràmica: “La teva mirada m'il·lumina i m'escalfa, / els teus ulls són el meu sol / sense ells el meu món és fosc”

- @oZestudi: “Un estel petit somia al bressol, és la filla petita de la lluna i el sol”

-@oZestudi: “sal, sel, sil, SOL!”

-@JAUMEZT: “sol solet vine'm a veure que tinc fred...val?”

-@SandraHuertadoe: “el sol pot ser el meu tresor?”

-@SandraHuertadoe: “I per què ara el sol es posa taronja?”

-@SandraHuertadoe: “No demanis al sol que expliqui els misteris de la nit”

-@XicdeBeneixama: “Plou i fa sol, les bruixes es pentinen, plou i fa sol, les bruixes porten dol”

-@marcossul: “Sobre teu, res de vell. /Em véns a veure, em veus a venir./ Aquesta nit podries sortir.”

-@victorendrino: Sol. Sun. Slunce. Sonne. Soleil. Sole. Zonne. Matahari. солнце. ήλιος.

-@drniebla: “esconde su cara, la vuelve a asomar ¿a dónde fue el sol? ¿en dónde ha de estar?”

-@carlosgtardon: “¿brilla el sol?¿o tal vez no?” (l'original anava acompanyat d'un vídeo del Youtube, amb una explosió nuclear).

-@lalectora: “La llapissera encastada, l'escletxa minada, un cau sovintejat pel sol d'una pluja d'anys. Als dits, aspror; al somriure, un gargot de llum”.

-@bertarubiofaus: “Sol el sol, si fa sol. Si no en fa, sol no està.”

-@bertarubiofaus: “El sol matina i arreu s'escampa un xiscler groc de ginesta. August Bover”

-@montxovs: “El sol està sol, soleja en la soledat, i quins dies més solejats! No solament açò, sinó q hi ha un so, que li diuen sol, i quin so!”

Aquests twits han estat seleccionats i lleugerament manipulats, per fer els diferents rajos que, en ordre d'aparició en pantalla són els següents:

- Sol Sun Slunce Sonne SOLEIL Sole Zonne Matahari солнце ήλιος

-un estel petit
-somia al bressol
-és la filla
-petita
-de la lluna
-i el sol

-una taronja gegant
-que pel cel va rodolant

-sol el sol si fa sol
-si no en fa, sol no està

-i les bruixes porten dol

-s'amaga la lluna
-s'amaga el mussol
-comença el dia
-ja surt el sol

-el sol està sol
-soleja
-en la soledat
-i quins dies
-més assolellats

-la llapissera encastada
-l'esclatxa
-un cau sovintejat pel sol
-al somriure, un gargot
-als dits, aspror

-sal
-sel
-sil
-sol

-vine'm a veure
-em véns a veure
-em veus a venir

-aquesta nit podries sortir

-esconde su cara
-la vuelve a asomar
-¿a dónde fue el sol'
-¿en dónde ha de estar?

-no demanis al sol
-que expliqui els misteris
-de la nit

El núvol. La tempesta.

La càpsula poètica del NÚVOL vol transportar el lector-navegant a la part més fosca de la poesia. Com que es tracta d'una peça a la qual han de poder accedir els nens, no s'han inclòs imatges de mort (que podem trobar fàcilment en molts dels poemes que representen aquesta part obscura de la poesia) i s'ha volgut il·lustrar aquesta "foscor" a través de la tempesta, una tempesta que es porta a escena mitjançant versos llampec que apareixen uns segons abans dels trons aconseguint, així, un efecte de tempesta poètica mitjançant diversos elements.

Val a dir que aquesta "foscor" funciona en dos sentits: la de la literatura pròpiament fosca (és a dir, la d'aquella literatura que evoca imatges trencadores, tristes, etc.), i la de l'accés a la literatura que no sempre és un camí planer. En aquesta petita càpsula, es vol il·lustrar aquesta doble foscor i transmetre el missatge que, malgrat l'aparent tempesta, els núvols sempre acaben per esvair-se si un té paciència i arriba fins al final (de la càpsula, en aquest cas).

Escenari: Fons gris, ennuvolat. Petites, la Lala, la Noa i l'Uma observen la tempesta que es desencadena, sense que hagin de fer res, davant dels seus ulls.

Audio i estructura de la càpsula: Amb un so de tempesta de fons, s'aniran desplegant versos llampec que duraran més o menys temps damunt la pantalla.

L'aparició dels versos/llamps, va en funció del so de la tempesta. Els primers versos apareixen allunyats del tro i separats, en el temps, els uns dels altres, a mesura que la tempesta s'acosta i es fa més forta, els llamps (poètics) i els trons ocorren de manera gairebé simultània i hi ha molt poc espai entre un llamp i un altre, tan poc espai que fins i tot de vegades se solapen en pantalla. Llavors, a mesura que la tempesta s'allunya, es tornen a fer menys freqüents i agressius els llamps i els trons i, si el lector no fa res abans, quan s'acaba la tempesta, desapareixen els núvols del fons i apareix, damunt d'un cel clar, un poema de fi de tempesta i, al cap d'una estona, si el navegant segueix sense interactuar, torna a la pantalla d'inici (aquesta escena no es reproduïx en bucle perquè un cop acabada la tempesta es torna al cel clar).

A més de l'estructura marcada, en un dels moments de màxima tempesta, un dels llamps deixa caure una espurna de llum (la paraula CIELO), que és en realitat un botó que, en ser clicat, porta a la fi de la tempesta automàticament, sense que el lector hagi de patir tots els llamps i trons que encara queden.

Amb la inclusió d'aquest botó es vol fer palès que l'esguinçament o l'angoixa que pot provocar la poesia es poden aturar si el lector aprèn a interpretar el poema (en aquest cas, si el lector aprèn a interpretar -o descobreix- que la paraula CIELO es un botó, veurà aturada l'angoixa de la tempesta).

Així mateix, l'estrofa de fi de tempesta que apareix damunt del cel blau, té lleugerament ressaltades una sèrie de paraules (i un ocell) que, en clicar-les porten a altres càpsules poètiques, sense necessitat de tornar a l'inici. Aquesta particularitat (és l'única càpsula que permet "saltar" a les altres càpsules poètiques), no fa sinó reforçar la idea que, un cop s'ha esvaït la tempesta, un cop el lector ha après a interpretar el poema, pot accedir, sol, a altres formes poètiques. En cas que el lector hagi arribat a la fi de la tempesta sense fer res i encara llavors no interpreti les paraules ressaltades com a botons, la mateixa pantalla el tornarà a l'inici perquè pugui seguir navegant per la resta de càpsules poètiques, perquè el lector ha de poder tenir l'oportunitat de ser mitjanament dirigit al principi, fins que no sàpiga moure's amb certa agilitat pels camins de la literatura⁴.

Com en la resta de càpsules, la tipografia emprada va en consonància al que es vol transmetre; així, per als llamps, s'ha utilitzat la font *Agency FB* (quadrada i força dura -però sense dificultats per a la lectura-) i per al poema de fi de tempesta, la font *Futura Bk* (que, juntament amb la *Century Gothic*, és la utilitzada en l'obra per fer arribar al lector una sensació de claredat, amb una lletra amable i arrodonida). Els llamps són de colors blancs-grocs com els llamps (menys alguna paraula en negre o grisós, per augmentar la sensació de foscor en alguns moments), i el poema final és de color blanc pla.

Origen dels textos ordenats per aparició aproximada en escena⁵:

Com ja ha estat mencionat, la foscor de la poesia no té només relació amb la dificultat per accedir-hi, sinó també amb les imatges que aquesta evoca. És en aquest segon sentit que s'han escollit els llamps poètics que venen a ser fragments de poemes preexistents que porten imatges de tempesta i foscor, menys el darrer poema que fa explícit el retorn al cel en calma i a l'alegria.

*Fragment de *TEMPESTA* de Miguel Martí i Pol

Puc sobreviure amb poca cosa, i ara,
quan preveig que l'oratge portarà
perfums tal volta torbadors, m'aclofo
per oferir un xic més de resistència.
Del desamor que em ronda, algú, llunyà
com l'ull remot del temps, se n'aprofita
per inventar-se un amor fet a mida.
És bo complaure, i és cansat. Tants límits
per transgredir agosten les paraules.
Trec el cap al carrer i ningú m'hi espera.
Ara passa més gent pel pont i em sembla
que tots estan molt més atrafegats
que anys endarrera. Fa molt temps que trona
pel cantó de ponent, però el gran xàfec
no arriba mai. Tancaré amb pany i clau

⁴ No oblidem que l'obra es concep com una petita peça per "iniciar-se" en el camí de la lectura poètica i en el camí de la literatura digital, motiu pel qual respon a una concepció/estructura de caràcter molt didàctic.

⁵ Les parts subratllades en gris corresponen als fragments escollits per a fer la càpsula.

el calaix dels projectes. Tant se val
que em comparteixi amb mi mateix per si
no hi ha esperança, ni retorn, ni ruta.

*Fragment de *ELS CANS RESAVEN* (1961) de Miquel Bauçà

El pallasso s'esllangueix vora els esgrellats de la sèquia. Des del gran saló de marbre, li pervé una musica de cavalls negres. El pallasso s'entendreix fins a voler tallar-se el coll. Sobre ciutat, s'ha sentit l'estertor d'un gran tro i diminutes ales trencades han percudit els vidres. El pallasso ha vist més enllà, ha nedat entre ones vermelles, ha volat cap al país on els homes que transeixen no demanen misericòrdia. El pallasso torna pàlid i copeja el llum com els moscards. La seva feblesa li fa créixer nusos a la gargamella. Se suposa que només vol que el cregueu quan esquinça les teranyines dels seus ulls i s'aferra a una sola paraula, abans de caure dins l'abisme retronant, que cregueu en el seu desert il·lusori, ple de monstres abrandats. Des de la seva inconseqüència, us clama.

*Fragment de *BANC VORA EL MOLL* de Margalida Pons

Esperem junts aquest inici d'alba
vora el camí sense retorn del temps.
Amb el ulls ben oberts
enfilem un per un els tímids raigs
que trenquen la blavosa transparència
de l'hora fosca.
Ara només cal atrapar l'instant,
fer-lo nostre aviat, sense recança:
car bé sabem que aquest avui daurat
que a penes broda onades a les fulles
es fa passat
com un llampec que mor entre tenebres.
Necessitam morir per poder entendre
que és fugaç la rialla, i el seu clam
teixit amb fil d'espera i de promesa
voreja el límit perillós del somni.

*Fragment de *TRUENA SOBRE LOS PINOS* de Pablo Neruda

Truena sobre los pinos.
La nube espesa desgranó sus uvas,
cayó el agua de todo el cielo vago,
el viento dispersó su transparencia,
se llenaron los árboles de anillos,
de collares de lágrimas errantes.

Gota a gota
la lluvia se reúne
otra vez en la tierra.

Un solo trueno vuela
sobre el mar y los pinos,
un movimiento sordo:
un trueno opaco, oscuro,
son los muebles del cielo
que se arrastran.

De nube en nube caen
los pianos de la altura,
los armarios azules,
las sillas y las camas cristalinas.

Todo lo arrastra el viento.

Canta y cuenta la lluvia.

Las letras de agua caen
rompiendo las vocales
contra los techos. Todo
fue crónica perdida,
sonata dispersada gota a gota:
el corazón del agua y su escritura.
Terminó la tormenta.
Pero el silencio es otro.

*Fragment de *A MUNTANYA* de Joan Maragall.

M'agrada el balcó gran de la muralla
quan la gent de la vila hi va a badar
i amb ull ja quasi incommovible aguaita
el pas de la llunyana tempestat.

Passa la tempestat esgarrifosa
per damunt de la serra allà al davant,
tremolant de llampecs, silenciosa
per la gent de la vila i la del pla.
¡Com hi deu ploure en les profundes gorges
i en els plans solitaris de les valls!
Prou l'huracà els assota aquells cims nusos
i peta l'aigua en aquells rocs tan grans;
¡s'astoren els ramats, el pastor crida,
i algun avet cau migpartit pel llamp!

Però en el balcó gran de la muralla
no se sent res: la gent hi va a badar,
i amb ull ja quasi incommovible aguaita
el pas de la llunyana tempestat.

*Fragment de *CÀNTIC D'AMORS* de Pere Serafí

Tots quants d'amor segueixen la carrera,
fugen sa llei, cruel, falsa enemiga,
que dins l'hivern sentir fan primavera,
i en mig l'estiu fredor i greu fatiga:
no esper ja més ningú per fe sencera
tenir, que a tot perfet amant obliga
trobar ja mai pietat, que per estrena
dóna amargor, turment, dolor i pena.
Així com vol en qualque pas fortuna
pereix algú per ferro o mort sobtada,
mas caritat universal, comuna
fa dar al cos la terra, i de passada
los viandants ab pedres, d'una en una,
de poc en poc fan sepultura alçada;

i io morint per la senyora mia,
mai no em tirà piadosa pedra un dia.
Lo peregrí que nit i jorn camina
'spera en l'alberg trobar repòs una hora:
lo navegant si la gran mar s'impina,
cessa lo vent, i del perill surt fora:
lo fer soldat que en batallar s'inclina
'spera campar, perquè algun sant honora,
i en mi totemp creix la dolor superna,
que ingratitud ma trista sort governa.
Premi esperant, treballa tot lo dia
lo llaurador, i lo seu cos molesta:
i un capità que és de soldats la guia
per lo semblant no tem fred ni tempesta:
i un vil pastor d'ovelles, fent sa via
treballa i pren descans per la floresta:
io treballant, mai lo meu cos reposa
ni esper de ben servir ninguna cosa.
Mou-se lo vent molt fort de tramuntana
ab llamps i trons i pluja tempestosa:
trenca los troncs, dels monts i terra plana
desfà los camps ab l'aigua furiosa:
fent molt gran so de les campanes sana,
i mostra el sol la faç molt lluminosa:
mas en mi trist, per ma desventura
la tempestat creix sempre més escura.
Baix en l'infern, ab so de dolça lira,
Orfeu trobà pietat en sa tristura,
del gran Plutó cantant placà la ira,
havent d'aquell una ànima segura:
io trist que nit i jorn mon cor sospira
blanir no puc un cor, ans més s'endura:
no basten prec, ni plants, ni fe sencera,
ans quan més va, creix més cruel i fera.
L'hom desterrat, lluny de sa dolça terra,
'sper ab lo temps tornar al ser que estava
i u saltejat d'una molt cruda guerra
per temps ha pau o treva que esperava.
Qui éstà en presó i la cadena el ferra
llibert se veu per temps com desijava:
io perseguit de tanta desventura
no sé que esper, sinó la sepultura.
Lo cervo que és nafrat cerca aigua clara
per refrescar, tenint mortal ferida;
si troba font o riu pres se declara
de ben curar i renovar sa vida:
tal só nafrat, mas sent que és molt avara
qui em pot donar la sanitat complida,
que té per bé de pura set matar-me
primer que mai no vulla remediarme.
Tot reverdeix la fèrtil primavera
quan és passat l'hivern que el món despulla,
floreix los prats, i el aucellets prospera,
a l'arbre nuu fa recobrar la fulla:
dins l'aigua el peix, i al bosc tot l'altre fera
troben descans i amant qui bé els reculla:
i en mi lo temps jamés no fa mudança
ans sent del tot secar-se l'esperança.

*Fragment de *EL RAYO QUE NO CESA* (1935) de Miguel Hernández

Un carnívoro cuchillo
de ala dulce y homicida
sostiene un vuelo y un brillo
alrededor de mi vida.

Rayo de metal crispado
fulgentemente caído,
picotea mi costado
y hace en él un triste nido.

Mi sien, florido balcón
de mis edades tempranas,
negra está, y mi corazón,
y mi corazón con canas.

Tal es la mala virtud
del rayo que me rodea,
que voy a mi juventud
como la luna a mi aldea.

Recojo con las pestañas
sal del alma y sal del ojo
y flores de telarañas
de mis tristezas recojo.

¿A dónde iré que no vaya
mi perdición a buscar?
Tu destino es de la playa
y mi vocación del mar.

Descansar de esta labor
de huracán, amor o infierno
no es posible, y el dolor
me hará a mi pesar eterno.

Pero al fin podré vencerte,
ave y rayo secular,
corazón, que de la muerte
nadie ha de hacerme dudar.

Sigue, pues, sigue cuchillo,
volando, hiriendo. Algún día
se pondrá el tiempo amarillo
sobre mi fotografía.

2

¿No cesará este rayo que me habita
el corazón de exasperadas fieras
y de fraguas coléricas y herreras
donde el metal más fresco se marchita?

¿No cesará esta terca estalactita
de cultivar sus duras cabelleras
como espadas y rígidas hogueras
hacia mi corazón que muge y grita?

Este rayo ni cesa ni se agota:
de mí mismo tomó su procedencia
y ejercita en mí mismo sus furores.

Esta obstinada piedra de mí brota
y sobre mí dirige la insistencia
de sus lluviosos rayos destructores.

*Fragment de *AUSENCIAS* de Miguel Hernández

Cada vez más presente.
Como si un rayo raudo
te trajera a mi pecho.
Como un lento, rayo
lento.
Cada vez más ausente.
Como si un tren lejano
recorriera mi cuerpo.
Como si un negro barco
negro.

*Fragment de *DESPRÉS DE LA TEMPESTAT* (1897) de Joan Maragall⁶
(poema fi de tempesta)

Quan s'esqueixen els núvols sobre'l cel
la ciutat surt rient de la tempesta,
regalant d'aigua lluminosa arrèu,
remorejant de nou en sons de festa.

Recomença'l remor en la ciutat
i en el rostre dels homes l'alegria:
els núvols sobre'l cel s'han esqueixat,
la tenebrosa nit torna a ser dia.

Cadascú alça'ls ulls per si retroba
la gran blavor del cel, tant oblidada!
Beneita sies, tempestat passada,
perquè fas alçâ'ls ulls a la llum nova!

⁶ Versió original del poema, que ha estat escrita normativament a l'obra.

La versió original es pot trobar a

[http://ca.wikisource.org/wiki/Pàgina:Obres_completes_d'En_Joan_Maragall_-_Poesies_I_\(1912\).djvu/173](http://ca.wikisource.org/wiki/Pàgina:Obres_completes_d'En_Joan_Maragall_-_Poesies_I_(1912).djvu/173)

Els ocells⁷

La pantalla dels OCELLS vol reflectir, la lleugeresa i la musicalitat de la poesia i, per què no, també el toc d'humor que aquesta pot aportar. La lleugeresa s'ha il·lustrat recurrent a poemes senzills i sovint divertits i la musicalitat de la poesia, record de l'oralitat que un dia fou a la base de tota literatura, s'ha volgut accentuar amb la lectura, a través d'una veu en off, de cada fragment poètic.

Escenari: Fons blau amb grup de sis ocells al centre de la pantalla i, petites, la Lala, la Noa i l'Uma al marge inferior esquerre.

Àudio i estructura de la càpsula:

De fons, se sent, de tant en tant, una piuladissa i els sis ocells van volant damunt la pantalla, sense cap més acció si el lector-navegant no fa res. I és que activar aquesta pantalla és molt senzill (només cal passar damunt de cadascun dels ocells perquè es desplegui el poema que li correspon), però fins i tot per accedir a la poesia senzilla el lector ha de tenir, com a mínim, ganes de fer-ho.

En passar sobre cadascun dels ocells, es desplega un clip de pel·lícula que incorpora el text d'un poema i una veu en off recitant aquest poema (veure més endavant l'explicació concreta de cada ocell). A cada ocell li correspon una tipografia i un comportament concrets i una veu en off determinada, perquè la poesia té moltes veus i pot presentar-se de moltes maneres diferents.

Com que cada clip té una durada determinada, si el lector-navegant arrossega el cursor per damunt de diversos ocells alhora, se solapen els diferents textos i se sent una "piuladissa poètica" esbojarrada que tant pot donar resultats curiosos i interessants com venir a il·lustrar la possibilitat d'infoxicació a causa dels nombrosos "elements" que poden arribar a entrar en joc en el mitjà digital. Quedar embriagat de piuladissa o assaborir amb calma el "cant" de cadascun dels ocells és, doncs, una elecció del lector-navegant.

De totes maneres, la finalitat d'aquest comportament dels botons ve a ser la de mostrar que fins i tot les poesies que semblen senzilles mereixen ser degustades amb certa calma, per què hi ha un temps per tot i un moment per cada cosa, i la poesia és com un menjar exquisit, que cal assaborir més que empassar sense gana.

Aquesta pantalla no té un final marcat i ha de ser el lector-navegant qui, mitjançant els panells indicadors, torni a la pàgina principal de Les aventures de la Lala.

Origen i estructura de presentació dels textos:

⁷ En aquesta càpsula m'he permès petits homenatges/agraïments encoberts mitjançant la tipografia i les locucions (la major part de les quals estan fetes per bons amics) perquè, encara que no consti enlloc, sense la gent que envolta un autor, la seva poesia no seria possible, o seria tot una altra.

Per a la pantalla OCELLS s'han cercat poemes breus (o estrofes que puguin funcionar com a poema breu) que parlin sobre els ocells; es tracta de poemes generalment senzills i amb molta musicalitat (i una mica d'humor).

És també amb aquesta voluntat de remarcar la musicalitat de la poesia que s'han inclòs tres poemes en llengües no necessàriament comprensibles per part del lector (un poema en francès i un altre en anglès) que apareixen en pantalla acompanyats d'un vers/frase en català que ve a resumir el sentit del poema.

Els versos escollits i la seva estructuració en l'escena han estat els següents:

*ORENETA

Text:

Oreneta

L'oreneta matinera,
sigui estiu o primavera,
per llevar-se el sol no espera,
i refila, refilera,
al fil de la llum primera.

*Del llibre VEUS D'OCELLS de Celdoni Fonoll.

Tipografia i comportament del text:

French Script MT (una font elegant amb cert regust vintage)⁸

El text, al mig de l'escena, apareix i varia de color del negre al vermell i altre cop al negre).

Locució:

Laura Tejada

*LLUER

Text:

Lluer

"Tuit, tuit", al gener
es plany el lluer,
mansoi, cançoner,
tendre i tafaner.

*Del llibre VEUS D'OCELLS de Celdoni Fonoll.

Tipografia i comportament del text:

Comic Sans (una font molt infantil i discutida, que també havia de tenir cabuda en aquesta petita peça)⁹.

En aquest clip es produeixen dues locucions.

En la primera locució es despleguen les paraules al mateix moment que són narrades per la veu en off ("tuit, tuit" en vermell i la resta en blanc). Quan acaba la primera locució, les

⁸ Petit homenatge a les meves àvies, una de les quals fa una lletra similar. Per algun motiu, les orenetes em recorden a elles.

⁹ La inclusió d'aquesta tipografia respon a un doble homenatge: per una banda a l'obra "I'm simply saying" de Deena Larsen, amb la qual vaig entrar en el món de la programació en Flash -obra que usa aquesta tipografia-; i, per l'altra, al professor i amic que em va ajudar en el món de la programació, Isaías Herero Florensa, que odia profundament aquesta tipografia i a qui aquest "homenatge" segur que arranca algun somriure.

paraules en blanc desapareixen i es mantenen en escena, només, els dos “tuit”. Seguidament, s’inicia la segona locució que el que fa és crear una pila de “tuit” (també en vermell), que acaben omplint tota la pantalla¹⁰.

Locució:

Carles Guarch
Gonzalo Mascheroni

***COLOM**

Text:

El colom

Els coloms, de tan polits,
cridem menys que les cucales.
Tenim peüets molt petits
i el que fa goig són les ales.

*De Josep Carner

Si em causa desassossec
la més gentil de la colla,
li faig una pessigolla
amb la punteta del bec.

Segons un plàcid costum,
gent d'entre mar i muntanya
van donant tombs a una canya
perquè volem en la llum.

Pobres homes vanitosos!
Jo sé que en els vostres tombs
és només veient coloms
que heu après d'ésser amorosos.

Tipografia i comportament del text:

Gill Sans MT (una font rodona i clara. Molt neutra)¹¹.

Les paraules del text apareixen en ser narrades per la veu en off.

Locució:

Miquel Tejada

***CUCUT**

Text:

El cucut

El cucut,

¹⁰ El comportament del text en aquesta segona locució ve a il·lustrar, una mica, l'allau de piulades de twitter que, sovint, és tal que el text es desdibuixa per transformar-se en una imatge incomprensible, un mar de paraules. La relació amb twitter no és altra que el propi mot “tuit”, i d'aquí el comportament del clip de pel·lícula. Petit “homenatge” a twitter, doncs, en aquest cas.

¹¹ Aquesta, com la tipografia utilitzada pel cucut (*Lucida Sans Typewriter*), són tipografies que vaig utilitzar molt quan vaig tenir el meu primer ordinador. Es tracta, doncs, d'un petit “homenatge” a la meva adolescència.

ben mirat, és un perdut;
vejam, per a quins set sous
en niu d'altri deixa els ous?
Un savi us explicarà
que si el cucut té la idea
d'ésser lloable qui crea,
el carrega de covar.

És sa cua de grandària
que ultrapassa l'ordinària;
i ell, dreçat en un relleix,
tot sentint el Fat que truca
diu: -Tingués ulls a la nuca
per a veure, commogut,
si la cua m'ha crescut!
*De Josep Carner

Tipografia i comportament del text:

Lucida Sans Typewriter (una font a l'estil de les antigues màquines d'escriure, una mica per recordar com es feia literatura fa uns quants anys).

Els versos seleccionats del poema han estat disposats en tres frases que travessen la pantalla d'una manera força ràpida, una mica il·lustrant l'acció un xic "delinqüent" del cucut.

Locució:

Héctor Sánchez

***PAON**

Text:

Le paon

En faisant la roue, cet oiseau,
Dont le pennage traîne à terre,
Apparaît encore plus beau,
Mais se découvre le derrière.

*De Guillaume Apollinaire

Tipografia i comportament del text:

Futura Hv (una de les fonts de la peça, clara i entenedora per tal que el poema, que està en una altra llengua, arribi de la manera més senzilla possible)

Per una banda, tenim el vers en català (amb les plomes escombra el terra, i és molt elegant quan fa el galant, però ensenya el darrere!!) que, en vermell, travessa la pantalla mentre que, els versos en francès van apareixent en pantalla al ritme de la locució.

Locució:

Berta Rubio

***CARRION CROW**

Text:

The carrion crow

A carrion crow sat on an oak
And watched where the line of battle broke

A carrion crow sat on an ash
He hears the spears' and shields' clash

A carrion crow sat on a pine
The long-bows are bent, the swift arrows whine

A carrion crow sat on a yew
On Bosworth Field lies a crimson dew

A carrion crow sat on a thorn
Where the crown of England had rolled, forlorn.
*De John Heath-Stubbs

Tipografia i comportament del text:

Kartika (una altra font clara i entenedora per tal que el poema, que està en una altra llengua, arribi de la manera més senzilla possible)

En aquest cas, el text en anglès apareix en escena en vermell i des del principi i és el text en català (D'arbre en arbre, la cornella negra /observa la batalla d'Anglaterra) el que apareix, separat en dos versos, a mesura que avança la locució.

Locució:

John Heath-Stubbs

<http://www.poetryarchive.org/childrensarchive/singlePoem.do?poemId=1527>

Els globus

La pantalla dels GLOBUS vol reflectir el “cop d’efecte”, la sorpresa, l’espectacle i l’artifici que moltes vegades suposa la poesia; la idea de quelcom efímer i curt en el temps, com és la pròpia literatura digital, difícil de contenir, fluïda, *inatrapable*... tot el que pot arribar a ser la literatura.

Escenari: Així, damunt l’escenari ens trobem la Lala, la Noa i l’Uma, petites com sempre, espectadores d’un immens núvol de globus (de 22 globus), quiet al centre de l’escena.

Àudio i estructura de la càpsula:

Amb una música d’ambient circense de fons¹², és només mitjançant la interacció del lector/navegant que s’inicia la càpsula; només gràcies a la curiositat es descobreix que darrera cada globus s’amaga una petita sorpresa. En passar damunt dels globus aquests varien lleugerament de mida (per indicar mínimament que “cal/es pot fer alguna cosa” i, en clicar-los (són botons), aquests s’exploten i originen paraules o sintagmes que venen a ser minidefinicions de la poesia (extretes de diferents àmbits -veure l’origen dels textos).

A mida que van sent explotats, els globus van descobrint, darrere d’ells, el sentit de les seves explosions, la paraula POESIA... com la resposta a una mena d’endevinalla.

El joc, l’artifici, el cop d’efecte, la capacitat de sorpresa, la recerca del sentit... tot el que és la poesia, concentrat en 22 idees i definicions que prenen formes totalment diferents (tipogràficament, de moviment a l’escena, etc.)

Finalment, en acabar amb els globus, la paraula poesia¹³ resta en escena, sense més, en tota la seva nuesa... perquè de vegades la poesia és tan sols això, un mot, que n’acull molts d’altres.

El lector ha de dirigir-se als panells indicadors per continuar la lectura.

¹² Ambiente de circo, de Óscar G. Villegas, extret del Banc de sons del MEC.

¹³ Amb tipografia “BlackCasper” per venir a il·lustrar el collage d’idees, imatges i sensacions que la defineixen.

Origen dels textos:

Com ja s'ha dit, aquesta càpsula ve a ser una mena d'endevinalla. Els textos d'aquesta pantalla són petites transformacions de textos que poetes cèlebres han utilitzat per a definir la literatura que han estat posats en escena sota diferents formes i comportament per exemplificar la multiplicitat de formes sota les quals se'ns pot aparèixer la literatura:

EN PANTALLA	ORIGEN
Ets tu	¿Qué es poesía?, dices mientras clavas en mi pupila tu pupila azul. ¿Qué es poesía? ¿Y tú me lo preguntas? Poesía... eres tú. G.A. Bécquer
Tipografia: <i>RetroRock Poster</i> (ve a ser una lletra, com el seu nom indica, per anunciar una estrella de rock; en aquest cas, l'estrella del poema, el lector/navegant, el veritable protagonista de la literatura).	
El text apareix i creix, avança cap al lector, l'increpa.	
Vent Foc Mar Remou i crema	La poesía es como el viento, o como el fuego, o como el mar. Hace vibrar árboles, ropas, abrsa espigas, hojas secas, acuna en su oleaje los objetos que duermen en la playa. La poesía es como el viento, o como el fuego, o como el mar: da apariencia de vida a lo inmóvil, a lo paralizado. Y el leño que arde, las conchas que las olas traen o llevan, el papel que arrebató el viento, destellan una vida momentánea entre dos inmovilidades. J. Hierro Fragment del poema "Teoría y alucinación de Doublin"
Tipografia: <i>Just the Way you are</i> ¹⁴ Les diferents entrades mantenen la mateixa tipografia, però no els mateixos comportaments (el mar "oneja", el vent i el foc apareixen i marxen, el "remou i crema" se separa i destaca el elements de la frase).	
És un fusell. (En off: Una arma.) És necessària. (En off: Com l'aire) Una màgica evidència Maleïda Imperfecta/ Perfecta Un crit	La poesía es un arma cargada de futuro. Cuando ya nada se espera personalmente exaltante, mas se palpita y se sigue más acá de la conciencia, fieramente existiendo, ciegamente afirmado, como un pulso que golpea las tinieblas, cuando se miran de frente los vertiginosos ojos claros de la muerte, se dicen las verdades: las bárbaras, terribles, amorosas crueldades. Se dicen los poemas que ensanchan los pulmones de cuantos, asfixiados, piden ser, piden ritmo,

¹⁴ Les diferents entrades que provenen d'un mateix poema, s'han escrit en la mateixa tipografia, per marcar, en certa manera, que es tracta de la mateixa veu.

En aquest cas, s'ha fet servir la lletra que es fa servir per l'Uma, una mica perquè aquestes definicions de la poesia van en paral·lel a la descripció que s'ha fet d'ella (arrauxada i juganera, poc vessada, en principi, a la lectura de poesia tal i com està entesa pel gran públic... però que segur que hi sap trobar el seu lloc si hi arriba a través de l'experimentació i el joc, que també són part fonamental de l'experiència poètica).

	<p>piden ley para aquello que sienten excesivo.</p> <p>Con la velocidad del instinto, con el rayo del prodigio, como mágica evidencia, lo real se nos convierte en lo idéntico a sí mismo.</p> <p>Poesía para el pobre, poesía necesaria como el pan de cada día, como el aire que exigimos trece veces por minuto, para ser y en tanto somos dar un sí que glorifica.</p> <p>Porque vivimos a golpes, porque apenas si nos dejan decir que somos quien somos, nuestros cantares no pueden ser sin pecado un adorno. Estamos tocando el fondo.</p> <p>Maldigo la poesía concebida como un lujo cultural por los neutrales que, lavándose las manos, se desentienden y evaden. Maldigo la poesía de quien no toma partido hasta mancharse.</p> <p>Hago más las faltas. Siento en mí a cuantos sufren y canto respirando. Canto, y canto, y cantando más allá de mis penas personales, me ensancho.</p> <p>Quisiera daros vida, provocar nuevos actos, y calculo por eso con técnica qué puedo. Me siento un ingeniero del verso y un obrero que trabaja con otros a España en sus aceros.</p> <p>Tal es mi poesía: poesía-herramienta a la vez que latido de lo unánime y ciego. Tal es, arma cargada de futuro expansivo con que te apunto al pecho.</p> <p>No es una poesía gota a gota pensada. No es un bello producto. No es un fruto perfecto. Es algo como el aire que todos respiramos y es el canto que espacia cuanto dentro llevamos.</p> <p>Son palabras que todos repetimos sintiendo como nuestras, y vuelan. Son más que lo mentado. Son lo más necesario: lo que no tiene nombre. Son gritos en el cielo, y en la tierra son actos.</p> <p style="text-align: right;">G. Celaya</p>
<p>Tipografia: <i>Pristina</i> (entre seriosa i vintage, una mica per anar en consonància amb la càrrega històrica de les paraules i sintagmes escollits). Els fragments tenen, també, comportaments diferents: les dues primeres entrades, per exemple, van acompanyades de locucions que venen a completar el seu sentit, la resta d'entrades, ressalten les paraules marcades, o juguen amb les seves antagonies (perfecta-imperfecta).</p>	
Misteri	<p>“Todas las cosas tienen su misterio y la poesía es el misterio que tienen todas las cosas.”</p> <p style="text-align: right;">Frase de F.G. Lorca</p>
<p>Tipografia: <i>PalaceSript MT</i></p>	
Crea l'invisible	<p>“Crear lo que no vimos dicen que es la Fe; crear lo que nunca veremos, esto es la Poesía”</p> <p style="text-align: right;">Frase de G. Diego</p>
<p>Tipografia: <i>Omnes</i></p>	
Un dia qualsevol	<p style="text-align: right;">Títols de poemes de M. Martí i Pol</p>
<p>Tipografia: <i>Sweet Lady</i> (Dolça i quotidiana)</p>	

És un ocell (En off: que s'enlaira contra el vent)	<p>“D'ailleurs, parce que le vent, comme on dit, n'est pas à la poésie, ce n'est pas un motif pour que la poésie ne prenne pas son envol. Tout au contraire des vaisseaux, les oiseaux ne volent bien que contre le vent. Or la poésie tient de l'oiseau.”</p> <p style="text-align: right;">Frase de V. Hugo Al prefaci de <i>Les feuilles d'automne</i></p>
<p>Tipografia: <i>The great escape</i> (escollida pel nom de la font: lliure com un ocell, però enlairant-se contra el vent, fugint, lluitant... metàfora de la poesia com a espai de llibertat i de refugi, com a punt de fuga...) El text, com no podria ser d'una altra manera, surt volant de la pantalla.</p>	
És indispensable	<p>“Je sais que la poésie est indispensable, mais je ne sais pas à quoi”</p> <p style="text-align: right;">J. Cocteau Fragment del Discurs d'entrada a l'Académie Française.</p>
<p>Tipografia: <i>AdamGorry Lights</i> (és una font que recorda els panells dels espectacles de Broadway o de cabaret -que ens remet a l'art coma producte, com a comerç, com a espectacle...) La tipografia escollida juga, en certa manera, amb el contrasentit, amb la posada en dubte d'aquesta “indispensabilitat”... una mica de la mateixa manera que hi huga el propi Cocteau en la frase que ha inspirat l'entrada.</p>	
És un mirall	<p>“La poésie est le miroir brouillé de notre société. Et chaque poète souffle sur ce miroir: son haleine différemment l'embue”.</p> <p style="text-align: right;">L. Aragon Fragment de <i>Chronique du bel canto</i>.</p>
<p>Tipografia: <i>Funk</i> La tipografia ha estat escollida perquè, en duplicar-se i fer l'efecte mirall, la paraula “mirall” es desdibuixa, pren tota una altra forma, sinuosa i interessant... la paraula/la imatge... una frontera molt fina en la literatura digital.</p>	
Un desig fosc (En off: balbuçig solitari) El silenci	<p>“Poesia: Un desig fosc: balbuçig solitari. ¿L'estil? Anguila que s'esmuny entre línies. El sentit és el silenci.”</p> <p style="text-align: right;">N. Comadira</p>
<p>Tipografia: <i>MeMima</i> (una tipografia infantil i innocent per expressar la part més fosca de la poesia, per marcar el contrast, que és també una particularitat de la poesia).</p>	
Una primavera anglesa	Títols de poemes de N. Comadira
<p>Tipografia: <i>Flowers Cube</i> (en directa relació amb el sintagma)¹⁵. La poesia, com la primavera, fa florir imatges que neixen del no res, de la simple combinació de les caràcters... com passa amb els de “una primavera anglesa” que es combinen i recombinen” en qüestió de segons per formar noves paraules i donar nous significats a la càpsula.¹⁶</p>	
La llima dins el pa La veu escrita	Títols de poemes de J. Brossa
<p>En aquest grup de sintagmes, puig que pertanyen a poemes diferents, s'han escollit tipografies diferents:</p> <p>Per a “la llima dins el pa” (de nou, la poesia com a alliberadora), s'ha utilitzat la font <i>Weltron Urban</i> (dura i rugosa) que acompanya “la llima” i “el pa” que es mouen damunt la pantalla (“a ritme de llima, com si volguessin trencar o escapar d'alguna cosa”).</p> <p>La <i>Weltron Urban</i> era una font massa dura per al sintagma següent, per al qual s'ha utilitzat la font <i>The Only Exception</i> (que s'ha escollit pel nom de la font, perquè, d'alguna manera, marca l'excepció de mantenir la mateixa tipografia per a cada poeta).</p>	

¹⁵ Si bé es tracta d'un títol d'una obra de Comadira, en tractar-se del títol d'un altre poema, s'ha canviat la font i se n'ha posat una en consonància amb la temàtica del títol.

¹⁶ Val a dir que, en aquesta entrada, he aprofitat per seguir amb el meu petit homenatge a la Lala, la Noa i l'Uma, d'una manera estrictament personal, tot i que camuflada: regal, mare, nenes, Uma, riuen, parlen, màgia... són algunes de les paraules que floreixen d'aquesta “primavera anglesa”.

A reveure. Pantalla de comiat.

Finalment, ens trobem una pantalla de comiat: A REVEURE, a la qual s'accedeix des de la pantalla INICI o des de les de CRÈDITS (1 i 2).

És una pantalla senzilla i poc complexa en la qual la Lala i les nenes reprenen la veu, una mica a mode de cloenda o de recapitulació del que han viscut. El lector hi pot accedir en qualsevol moment, encara que no hagi llegit les càpsules poètiques, però la pantalla permet tornar a l'inici (seguim trobant-hi el panell indicador: crèdits, informació -?- i inici), per si hi ha anat a parar sense ganes d'acabar l'aventura.

En aquesta pantalla, trobem la Lala, la Noa i l'Uma damunt d'un part de gespa (a terra). Sense que el lector hagi de fer res, la Lala pregunta a les protagonistes (a la Noa i l'Uma, però també, i principalment, als navegants) com s'ho han passat i, el lector, ha de fer passar el cursor per damunt de les nenes per llegir la seva resposta (les respostes de la Noa i l'Uma no s'activen automàticament perquè la pregunta de la Lala pot anar dirigida tan sols al lector).

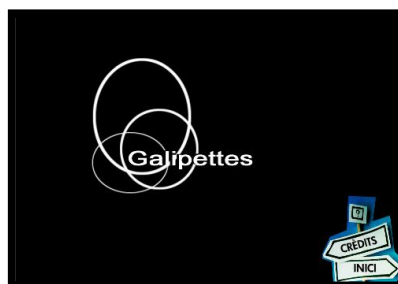
Les intervencions de cadascun dels personatges pretenen ser una breu conclusió explícita del que ha estat l'obra.

Lala: “Bufa, tinc els vidres entelats i les ales em fan figa! Quin fart de fer giragonses !! Què us ha semblat la lectura? Ha estat una bona aventura?”

Noa: “Ostres, Lala, no m'havia mogut mai tant llegint! Ha estat fantàstic!! Quan tornem a enlairar-nos? Jo vull descobrir més poemes fent ballarugues! Més i més metàfores en moviment!”

Uma: “Lala!!! Jo no vull que s'acabi!!! Jo no sabia que llegir fos tan divertit!! Anem a buscar tobogans de paraules? Anem a ballar sota una pluja de lletres que salten? Tinc ganes de seguir descobrint poemes!”

Al cap d'una estona, s'hagin activat o no les intervencions de la Noa i l'Uma, les protagonistes s'acomoden, l'escenari es queda fosc (es fa de nit) i al centre apareix el logo i enllaç a “Galipettes digitals” (pàgina web que aglutina la meua producció i estudi en literatura digital).

CONCLUSIONS

Probablement, la millor conclusió de l'obra és el seu resultat: La seva veritable carta de presentació.

Amb aquesta breu memòria només s'ha pretès explicar els motius de cadascuna de les eleccions, i deixar palesa tota la conceptualització de l'obra que, lluny de ser fruit de l'atzar, neix d'una considerable reflexió entorn del que és (o podria ser) la poesia i del que és (o hauria de representar, segons el meu punt de vista), la literatura digital.

Com ja s'ha dit al principi d'aquesta declaració d'intencions, s'ha volgut fer una obra d'obligada lectura familiar en què grans i petits comparteixin un moment d'aventura i aprenentatge mutu.

Les valoracions de la feina feta, no poden sinó venir a posteriori i de la mà d'aquests usuaris que, de ben segur, són els més i millors crítics de qualsevol obra.

A ells, tots, moltes gràcies per fer possibles **Les aventures de la Lola**.